

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Zjednoczonego Królestwa na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Zjednoczone Królestwo programu konwergencji na 2015 r.**

(2015/C 272/06)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowanej „Europa 2020” i opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽³⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽⁴⁾ w sprawie krajowego programu reform Zjednoczonego Królestwa na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez ten kraj zaktualizowanego programu konwergencji na 2014 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazano Zjednoczone Królestwo jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.⁽³⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).⁽⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Zjednoczonego Królestwa na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Zjednoczone Królestwo programu konwergencji na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 136).

- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Zjednoczonego Królestwa. Zawarto w nim ocenę postępów Zjednoczonego Królestwa w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r. Sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Zjednoczonym Królestwie występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają działań politycznych i monitorowania. Dalszej uwagi wymaga w szczególności ryzyko związane z wysokim poziomem zadłużenia gospodarstw domowych, a także z cechami strukturalnymi rynku nieruchomości mieszkaniowych. Wzmocniła się odporność gospodarki i sektora finansowego. Utrzyma się jednak brak mieszkań, co w perspektywie średnioterminowej prawdopodobnie spowoduje wzrost cen nieruchomości i osłabienie odporności tego sektora na zagrożenia.
- (7) 26 marca 2015 r. Zjednoczone Królestwo przedłożyło swój krajowy program reform na 2015 r. oraz program konwergencji na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Zjednoczone Królestwo jest obecnie objęte funkcją naprawczą paktu stabilności i wzrostu. W swoim programie konwergencji na lata 2014–2015 rząd planuje obniżenie deficytu nominalnego z 4,3 % PKB w latach 2015–2016 do 2,2 % PKB w roku 2016–2017, tak aby w latach 2019–2020 osiągnięta została nadwyżka wynosząca 0,1 % PKB. Program konwergencji nie zakłada średniookresowego celu budżetowego. Prognozuje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB w latach 2015–2016 osiągnie najwyższy poziom, tj. 88,8 %, a następnie zacznie się stopniowo obniżać i w latach 2019–2020 wyniesie 81,4 %. W prognozie służb Komisji z wiosny 2015 r. nie przewiduje się, że Zjednoczone Królestwo skoryguje nadmierny deficyt w wyznaczonym przez Radę terminie 2014–2015. Ponadto wysiłek fiskalny był niższy od poziomu zaleconego przez Radę. W związku z tym dnia 19 czerwca Rada stwierdziła, zgodnie z art. 126 ust. 8 TFUE, że Zjednoczone Królestwo nie podjęło skutecznych działań w odpowiedzi na zalecenie Rady dotyczące nadmiernego deficytu z dnia 2 grudnia 2009 r., i wydała nowe zalecenie, by Zjednoczone Królestwo skorygowało swój nadmierny deficyt do roku 2016–2017. Program konwergencji jest zgodny z nowym terminem 2016–2017 wyznaczonym w procedurze nadmiernego deficytu. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe, jest wiarygodny. W prognozie służb Komisji z wiosny 2015 r. zakłada się, że Zjednoczone Królestwo skoryguje nadmierny deficyt w wyznaczonym przez Radę terminie 2016–2017 i osiągnie wysiłek fiskalny na zalecanym poziomie. Określono już środki umożliwiające osiągnięcie planowanych wskaźników deficytu, począwszy od roku 2015–2016, ale należy jeszcze sprecyzować limity wydatków departamentalnych przeznaczonych na określony cel. Opierając się na ocenie programu konwergencji i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że – zgodnie z przewidywaniami – Zjednoczone Królestwo spełni warunki paktu stabilności i wzrostu.
- (9) Wysoki i prawdopodobnie nadmierny poziom zadłużenia gospodarstw domowych uznano za czynnik mogący spowodować zakłócenie równowagi makroekonomicznej i stwarzający zagrożenie dla gospodarki Zjednoczonego Królestwa. Choć zadłużenie to wykazuje umiarkowaną tendencję spadkową, to nadal pozostaje na wysokim poziomie i sprawia, że Zjednoczone Królestwo narażone jest na zagrożenia, które mogą niekorzystnie wpłynąć na jego wzrost gospodarczy i stabilność finansową. W połowie 2014 r. komitet ds. polityki finansowej Banku Anglii zapowiedział wprowadzenie dwóch środków w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z wysokim poziomem zadłużenia gospodarstw domowych. Zalecił, by podmioty udzielające kredytów hipotecznych przeprowadzały testy warunków skrajnych dla stóp procentowych, aby ocenić zdolność pożyczkobiorców do wypełnienia zobowiązań hipotecznych w razie wzrostu stóp procentowych. Ponadto komitet zalecił, by w odniesieniu do nowych kredytów hipotecznych takie podmioty ograniczyły do 15 % udział kredytów hipotecznych ze wskaźnikiem zadłużenia do dochodów na poziomie co najmniej 4,5. Efekty tych środków należy dokładnie monitorować.

Podjęto szereg reform krajowej polityki w zakresie planowania przestrzennego, ale nie przyniosą one raczej krótkoterminowych efektów. Ścisłego monitorowania wymaga reakcja władz lokalnych na reformę zmierzającą do zwiększenia podaży mieszkań.

- (10) Rynek pracy w Zjednoczonym Królestwie radził sobie dobrze w ostatnich latach i według prognoz utrzyma dobre wyniki. Wskaźnik zatrudnienia w 2014 r. wyniósł 76,5 %, natomiast stopa bezrobocia zmalała do 6 % i według prognoz na 2015 r. ma w dalszym ciągu spadać. Pomimo tendencji zwyżkowych pod względem wyników rynku pracy problemy socjalne utrzymują się. Odsetek społeczeństwa żyjący w gospodarstwach domowych o bardzo małej intensywności pracy nieznacznie wzrósł: z 13 % w 2012 r. do 13,2 % w 2013 r. w stosunku do średniej unijnej wynoszącej 10,7 %. Różnica między odsetkiem kobiet pracujących w niepełnym wymiarze godzin (42,6 % w 2013 r.) a odsetkiem mężczyzn (13,2 % w 2013 r.) należy do największych w UE. W 2013 r. odsetek kobiet, które były bierne zawodowo lub pracowały w niepełnym wymiarze godzin z powodu obowiązków osobistych lub rodzinnych (12,5 %), był prawie dwukrotnie wyższy od średniej unijnej (6,3 %). Wyzwaniem jest wciąż kwestia zatrudnienia młodzieży i zaangażowanie pracodawców w dziedzinie przyuczania do zawodu. Innym obszarem wymagającym uwagi w kontekście zatrudnienia ludzi młodych jest ich kształcenie i umiejętności. Znaczny odsetek młodzieży posiada umiejętności podstawowe na stosunkowo niskim poziomie. Wdrażanie środków dotyczących reformy świadczeń socjalnych oraz rozwiązania kwestii opieki nad dziećmi było ograniczone. W Zjednoczonym Królestwie odsetek dzieci żyjących w gospodarstwach domowych bez osób

pracujących należy wciąż do najwyższych w Unii. Ponadto pomimo niedawnego wzrostu podaży usług w systemie opieki nad dziećmi zasadniczym problemem pozostaje dostępność całodziennej opieki nad dziećmi, która byłaby przystępna cenowo i wyróżniała się wysoką jakością.

- (11) Pobudzenie inwestycji sektora prywatnego i publicznego pomogłoby podnieść wydajność i konkurencyjność, które są głównymi wyzwaniami w Zjednoczonym Królestwie. Konieczność zapewnienia inwestycji w infrastrukturę wysokiej jakości została uwzględniona w krajowym planie infrastruktury z grudnia 2014 r., który został zaktualizowany, a jego zakres – poszerzony. Zakłada się, że sektor prywatny sfinansuje znaczną część planu, pozostaje jednak pytanie: jak dużą. Stwarza to zagrożenie dla pomyślnej realizacji planu, nawet jeśli wyraźnie poprawiło się terminowe przekazywanie informacji na temat jego realizacji. Zjednoczone Królestwo powinno zagwarantować, by systemy podatkowe dla przedsiębiorstw sprzyjały inwestycjom, w szczególności poprzez zbliżający się przegląd stawek podatkowych dla przedsiębiorstw.
- (12) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Zjednoczonego Królestwa i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program konwergencji i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Zjednoczonego Królestwa w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-gospodarczej tego kraju, ale także ich zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–3 poniżej.
- (13) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program konwergencji, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1,
- (14) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program konwergencji. Zalecenia Rady na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 2–3 poniżej,

NINIEJSZY ZALECA Zjednoczonemu Królestwu podjęcie w latach 2015–2016 działań mających na celu:

1. Zapewnienie skutecznych działań w ramach procedury nadmiernego deficytu oraz dążenie do trwałego skorygowania nadmiernego deficytu do roku 2016–2017, przede wszystkim poprzez priorytetowe traktowanie wydatków kapitałowych.
2. Podjęcie dalszych działań w celu zwiększenia podaży w sektorze mieszkaniowym, w tym m.in. poprzez reformę krajowej polityki w zakresie planowania przestrzennego.
3. Rozwiązanie problemu niedopasowania umiejętności poprzez zwiększenie zaangażowania pracodawców w zapewnianie możliwości przyuczania do zawodu. Podjęcie działań zmierzających do dalszego zmniejszenia liczby młodych ludzi posiadających niskie umiejętności podstawowe. Dalszą poprawę dostępności całodziennej, przystępnej cenowo i wysokiej jakości opieki nad dziećmi.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

⁽¹⁾ Na podstawie art. 9 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.